

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207342
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513207342.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 42, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 12.5.2014 pod č. k. 2C/184/2013-60, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 2C/184/2013-60 žalobu zamietol. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobou z 27.9.2012 sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 276,60 eur titulom porušenia ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z., keď exekučný súd Vranov nad Topľou nerozhodol o zmene súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Žalobcovi vznikla škoda 175,- eur, ktorá pozostáva zo sumy 70,- eur za správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, ďalších 40,- eur za udržiavanie a správu informačného systému ako aj 50,- eur na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom. Zároveň žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe spojenej s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočného prieťahu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, že dôjde k zámene súdneho exekútora, a že bude efektívne a účinne vymáhaná jeho pohľadávka. Za primerané zadosťučinenie považuje 276,60 eur, t.j. 55,32 eur za každý mesiac meškania s vydaním rozhodnutia o zámene súdneho exekútora.

Uznesením z 18.10.2012 krajský súd vylúčil sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania veci a vec prikázal Okresnému súdu Stará Ľubovňa.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Samotné podanie žalobcu je zmätočné, pričom žalobca prenáša dôkazné bremeno na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, pretože dňa 23.4.2012 bola žalovanému doručená prvá žiadosť o predbežné

prerokovanie nároku na náhradu škody. Ale už 27.9.2012 bola podaná žaloba na súd, t.j. pre uplynutím 6-mesačnej lehoty na vyjadrenie žalovanej k návrhu na prerokovanie nároku na náhradu škody. Jedná sa o predčasnú žalobu. Sám žalobca neposkytol súčinnosť pri predbežnom prerokovaní návrhu a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Čo sa týka dodržania lehoty, tak exekučný súd musel vykonať nevyhnutné úkon, a to dávať výzvu pôvodnému exekútorovi, čakať na vyčíslenie trov exekúcie, doručovať zásielky zamenenému exekútorovi, ako aj rozhodnúť o trovách exekúcie, takže to nie je možné považovať za zbytočné prietahy a nesprávny úradný postup.

V prípadoch náhrady škody z existencie súdnych prietahov, zatiaľ nebolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov právoplatným rozhodnutím Ústavného súdu.

Žalobca nepreukázal vznik ani výšku škody. Pri nemajetkovej ujme žalobca nepreukázal porušenie práva, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením, preto žiada peňažnú náhradu. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalovaný považuje žalobu za neopodstatnenú.

Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3Er/24/2007 vyplýva, že bola vedená exekúcia proti povinnej Z. S. na vymoženie pohľadávky 5.720,- Sk s príslušenstvom titulom rozhodcovského rozsudku.

Žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku, keďže o odmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté 23.4.2009. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený 15.10.2009, preto súd konštatuje, že právo žalobcu nie je premlčané.

Súd ďalej konštatuje, že právo na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bolo doručené žalovanej 23.4.2012. Ak žaloba na súd bola podaná 27.9.2012 ešte pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, tak predčasné podanie žaloby ešte počas plynutia 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, je podaním predčasným a bol by to samostatný dôvod na zamietnutie žaloby.

Súd ďalej poukazuje na to, že podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, je možné vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu. Keď žalobca uplatňuje majetkovú škodu za účelne vynaložené náklady spojené s vymáhaním pohľadávky, tak žalobca nepreukázal vynaloženie týchto nákladov. Nepostačuje samotné tvrdenie žalobcu, že mu vznikli náklady, a to pre nečinnosť súdov.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy, tak žalobca tvrdí svoje ohrozenie legitímnych očakávaní o rozhodnutí bez zbytočných prietahov. Že právo žalobcu mohlo byť ohrozené, ide len o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Ak žalobca nepreukázal výšku uplatnenej škody, ani nemajetkovú ujmu, súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezu Ústavného súdu SR. Žalobca nepreukázal nárok na náhradu škody a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, potom súd žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kde neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Úspešná žalovaná náhradu trov konania nežiadala, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., kde nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a až po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo nie je prípustné.

Keď okresný súd konštatuje, že u účastníka nevznikol stav právnej neistoty, tak zákonodarca vytvoril legitímnu sféru toleranciu trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdom neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Ďalej poukazuje na rozhodnutie štrasburského súdu, kde je daná zodpovednosť štátu za prietahy v konaní, ktoré vznikli aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňuje mimosúdny faktor napríklad nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia. Navrhuje zrušiť rozsudok okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nedodržania § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. o povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní. O zmene súdneho exekútora súd rozhodol až po 165 dňoch. Tým došlo k prietahom v konaní a žalobcovi vznikla materiálna škoda 175,- eur, resp. žalobca požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 276,60 eur. Nárok opiera o zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pretože podľa § 3 ods. 1 zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Ust. § 9 ods. 1 zákona vymedzuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom nesprávny úradný postup je definovaný ako porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Rozsah náhrady škody je vymedzený v § 13 ods. 1 zákona, že sa uhrádza skutočná škody a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa § 17 ods. 2 zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody, ktorá vznikla v rozsahu 175,- eur v súvislosti s administratívnymi výdavkami správy pohľadávky. Tá je vymedzená pracovnými výkonmi zamestnancov pomocou informačného systému v ocenení 70,- eur, 40,- eur za udržiavanie a správu informačného systému, ako aj 50,- eur za administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom. Ďalej je uplatnená požiadavka náhrady škody 15,- eur v súvislosti s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Tieto finančné náhrady predstavujú tak či tak náklady žalobcu súvisiace so správou pohľadávky prakticky od vzniku zmluvného vzťahu do prípadného uspokojenia takejto pohľadávky dlžníkom. Žalobca nepreukázal, že takáto čiastka ako škoda vznikla žalobcovi práve v súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zámene súdneho exekútora uplynutím 30-dňovej lehoty na podanie návrhu na vydanie rozhodnutia o zámene súdneho exekútora do vydania uznesenia o zámene súdneho exekútora. Ak by súd prijal takúto úvahu žalobcu, že za správu pohľadávky po dobu 165 dní by mal nárok na náhradu 175,- eur, tak za obdobie od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku a jeho vykonateľnosti (31.8.2006) do podania návrhu na zámenu súdneho exekútora (15.10.2009), by administratívne náklady vysoko prekročili hodnotu vymáhanej pohľadávky. Žalobca ďalej požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nedodržania zákonnej lehoty o zámene súdneho exekútora podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Nemajetkovú ujmu stanovil na 276,66 eur. Vychádza z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 301/05, kde za zbytočné prietahy v trvaní 1 rok a 1 mesiac je zadosťučinenie 15.000,- Sk. Za 1 mesiac to vychádza 55,32 eur omeškania s vydaním rozhodnutia. Je možné konštatovať, že prietahy v súdnom konaní v trvaní 1 roka a viac a v inej veci nemôžu byť podkladom na obdobný postup

aj pri uplatnenom nároku žalobcu. Žalobca ničím nezdôvodnil, že práve táto nemajetková ujma mu vznikla v súvislosti s porušením práva a že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Žalobca v konaní uplatňuje pohľadávku z rozhodnutia Stáleho rozhodcovského pri založení nároku žalobcu z úverovej zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Preto exekučné sudy sú z úradnej moci oprávnené preskúmať súlad rozhodcovského rozsudku so zákonom. Ak bol podaný návrh na zámenu súdneho exekútora, musel okresný súd vykonať ďalšie nevyhnutné úkony súvisiace s vyriešením otázky na zámenu súdneho exekútora, trov pôvodného exekútora, takže nie je možné konštatovať nečinnosť súdu vo veci. V súvislosti s uplatnenou náhradou materiálnej škody, okresný súd nemôže vychádzať len z tvrdení žalobcu o vzniku takejto materiálnej škody, ak administratívne výdavky so správou pohľadávky by mal žalobca tak či tak, ale pri nemateriálnej ujme a požiadavke na náhradu peňazí, je potrebné vychádzať z toho, či ujma u žalobcu v dôsledku nevydania rozhodnutia o zámene súdneho exekútora je takého charakteru, že konštatovanie porušenia povinnosti nie je dostatočným zadosťučinením a je potrebné priznať náhradu. Udelením poverenia pôvodnému súdnemu exekútorovi Ing. Bohumilovi Hušťákovi nezanikla povinnosť pôvodného exekútora vymáhať pohľadávku až do doby, kým nebude rozhodnutie o zámene súdneho exekútora. Je treba poukázať aj na to, že žalobca je spoločnosťou, ktorá je známa vymáhaním pohľadávok založených na poskytovaní spotrebiteľských úverov, kde v mnohých prípadoch bola preukázaná nekalá obchodná praktika žalobcu, o čom svedčí aj list generálneho riaditeľa pre spravodlivosť európskej komisie adresovaný predstaviteľovi Slovenskej republiky pri EÚ F. H. priamo v súvislosti s činnosťou spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., pri vymáhaní pohľadávok zo spotrebiteľských zmlúv prostredníctvom rozhodcovských orgánov. V rozhodovaní rozhodcovských orgánov boli spotrebiteľia pozbavení ochrany, ktorú im poskytujú kogentné ustanovenia právnych predpisov štátu na území ktorého takýto orgán sídli. Okresný súd konštatuje nepreukázanie ohrozenia legitímnych očakávaní žalobcu v dôsledku nesprávneho úradného postupu pre prípad zániku povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, a navyiac, žalobca hovorí o strate dôvery v práve a spravodlivého riešenia veci, pričom princípy, na ktoré sa odvoláva žalobca sú práve z jeho strany často porušované, o čom svedčí aj list Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť Európskej komisie. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, keď žalobca nepreukázal vznik majetkovej škody v súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zámene súdneho exekútora v 30-dňovej lehote, resp. nepreukázal nemajetkovú ujmu. Z hľadiska morálnych aspektov z porušenia práva žalobcu, si sám žalobca často vymáha pohľadávky, ktoré sú pochybné, a nárok na náhradu nemateriálnej ujmy v peniazoch je pochybný. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v celom rozsahu.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako správne v časti trov konania. Okresný súd mohol rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. podľa úspechu v súdnom konaní. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania. Žalovaný náhradu trov konania nežiadal, preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. nebolo možné priznať úspešnému žalovanému náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. podľa úspechu v súdnom konaní. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.